

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ГРАДА СОМБОРА
по ревизији сврсисходности пословања
„Доступност и исправност воде за пиће“**

**Број: 400-1098/2019-04/108
Београд, 1. јул 2020. године**

САДРЖАЈ

1. УВОД	2
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	3
2.1. Управљање снабдевањем водом за пиће у циљу обезбеђивања једнаке доступности и квалитета воде за пиће свим грађанима	3
2.2. Успостављени систем контроле и извештавања о исправности воде за пиће.....	8
2.3. Заштита становништва од употребе неисправне воде из јавног водовода	12
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	14

1. УВОД

Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Доступност и исправност воде за пиће“, број: 400–1098/2019–04/83 од 17. децембра 2019. године у којем је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Управљање снабдевањем водом за пиће у циљу обезбеђивања једнаке доступности и квалитета воде за пиће свим грађанима

2.1.1. Предуслови за континуирано снабдевање становништва исправном водом за пиће

2.1.1.1. Коришћење изворишта

2.1.1.1.1. Опис несврсисходности

На територијама јединица локалне самоуправе и градске општине – субјеката ревизије за коришћење 53 од укупно 56 изворишта која служе за јавно снабдевање становништва водом за пиће и на које се односи 77% захваћене количине воде за пиће нису прибављене водне дозволе. Због коришћења изворишта без претходно прибављене водне дозволе постоји повећан ризик од коришћења изворишта у већем обиму од обима који обезбеђује његово одрживо коришћење, што у дужем временском периоду за последицу може имати смањење, односно потпуни губитак капацитета изворишта.

Град Сомбор за јавно водоснабдевање користи воду из 20 изворишта. Укупно захваћене количине воде са ових изворишта износе 5.005.366 m³ на годишњем нивоу, од чега се на воду испоручену домаћинствима односи 59%. За 19 изворишта није прибављена водна дозвола, док је за једно извориште поступак прибављања водне дозволе у току.

2.1.1.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да обезбеде да се коришћење воде врши на основу и у складу са водним дозволама којима се утврђује дозвољени обим коришћења изворишта за снабдевање водом за пиће.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је ЈКП „Водоканал“ Сомбор прикупило готово целу документацију неопходну за исходовање водне дозволе, осим извештаја јавног водопривредног предузећа о испуњености водних услова и водне сагласности за издавање водне дозволе. У припреми је захтев за достављање извештаја о испуњености услова од стране ЈП „Воде Војводине“. Након добијања извештаја од ЈП „Вода Војводине“ захтев за издавање водне дозволе ће се упутити Покрајинском секретаријату за водопривреду. У ЈКП „Водовод“ Бездан је у току спровођења поступка набавке у циљу унапређења техничких капацитета као предуслова за добијање водне дозволе. Подношење захтева за водну дозволу планирано је након 30.06.2020. године.

Предузимање мера планирано је периоду од 6 месеци.

2.1.1.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања и до сада предузете мере. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.1.2. Заштита изворишта

2.1.1.2.1. Опис несврсисходности

Две јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису обезбедиле решења о утврђивању зона санитарне заштите за сва изворишта која се користе за јавно водоснабдевање. Због коришћења изворишта без утврђених граница зоне санитарне заштите постоји повећан ризик од случајног или намерног загађивања воде на изворишту због неадекватне заштите изворишта, које може утицати и на квалитет воде која се испоручује корисницима.

Град Сомбор за јавно водоснабдевање користи воду из 20 изворишта. Решења о утврђивању зона санитарне заштите су прибављена само за два изворишта, на којима се налазе и капацитети за пречишћавање воде. За остала изворишта нису подношени захтеви ради прибављања решења о утврђивању зона санитарне заштите.

2.1.1.2.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да прибаве решења надлежног органа којим се утврђују зоне санитарне заштите изворишта која се користе за јавно снабдевање водом за пиће.

Препоруци је дат приоритет 3 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року од једне до три године односно препоруке по којима је потребно поступити у року од једне до три године.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је припрема Елабората о зонама санитарне заштите за два насељена места Гаково и Растину у завршној фази и чекају се само резултати анализа В обима. За три насељена места: Риђица, Алекса Шантић и Телечка покренут је поступак ради израде елабората и очекује се да исти буде завршен у новембру 2020. године, након чега ће се поднети обједињени захтев надлежном органу ради прибављања решења о зонама санитарне заштите изворишта. У ЈКП „Водовод“ Бездан није започет поступак израде елабората за изворишта која је добио у надлежност 2018. године због недостатка средстава. У наредном периоду планирано је достављање захтева за субвенционисање трошкова израде елабората, након чега је потребно још шест месеци за израду наведеног елабората.

2.1.1.2.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања и до сада предузете мере. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.1.3. Лиценца којом се потврђује испуњеност неопходних кадровских и техничких капацитета за рад пружаоца услуге

2.1.1.3.1. Опис несврсисходности

Од укупно шест јавних комуналних предузећа која су основале јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије, четири немају прибављену лиценцу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде којом се потврђује испуњеност кадровских и техничких капацитета за обављање послова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода.

Због обављања послова снабдевања водом за пиће капацитетима који не одговарају прописаним за обављање те делатности постоји повећан ризик од пружања услуге која није одговарајућег квалитета.

ЈКП „Водоканал“ Сомбор које је надлежно за снабдевање водом за пиће градског насеља и 11 насељених места на територији града прибавило је лиценцу у августу 2018. године. Лиценца је прибављена на основу поднетог захтева и оцене испуњености услова пре преузимања надлежности над водоснабдевањем у 11 насељених места током 2017. и 2018. године. Због проширивања надлежности дошло је до увећања дужине водоводне мреже којом предузеће управља, а које је од утицаја на оцену испуњености капацитета који се потврђују лиценцом. ЈКП „Водовод“ Бездан нема лиценцу којом се потврђује испуњеност услова за обављање делатности.

2.1.1.3.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да предузму мере којима ће обезбедити да послове снабдевања водом за пиће системом јавног водовода обављају јавна предузећа, односно друга правна лица која имају лиценцу за њихово обављање.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор је известио Институцију да је ЈКП „Водоканал“ Сомбор због недостатака у погледу испуњености захтева кадровске оспособљености обезбедио да инжињери који су у радном односу полажу испите неопходне за добијање лиценце како би се обезбедила потребна кадровска оспособљеност у ЈКП „Водоканал“ Сомбор, након чега ће бити поднет захтев Дирекцији за воде ради проширења лиценце за обављање делатности снабдевања водом за пиће системом јавног водовода у складу са стварним надлежностима за обављање ових послова на територији града Сомбора. ЈКП „Водовод“ Бездан је у поступку унапређивања техничких капацитета, а према процени потребне техничке и кадровске капацитет ће испунити до краја 2020. године.

2.1.1.3.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања и до сада предузете мере. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.1.4. Праћење квалитета услуга које се пружају корисницима

2.1.1.4.1. Опис несврсисходности

Јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије до краја 2018. године нису регулисале начин изјашњавања грађана о квалитету услуге снабдевања водом за пиће и праћење квалитета услуге. Недостатак података о оцени задовољства корисника квалитетом пружене услуге снабдевања водом за пиће може довести до повећаног ризика да мере које предузимају јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије у циљу унапређења делатности не одговарају стварним потребама и приоритетима корисника услуга.

Иако Град Сомбор није уредио изјашњавање корисника о квалитету услуге снабдевања водом за пиће, у циљу припрема за преузимање надлежности над водоводима којима су управљале месне заједнице ЈКП „Водоканал“ Сомбор је у току 2015. и 2016. године спровео истраживање задовољства потрошача снабдевањем водом за пиће на подручју градског насеља и шест насељених места којима је обухваћено 1.516 домаћинстава, односно 4.355 становника. Неке од примедби корисника коришћене су за увођење промена у пословању након преузимања надлежности за управљање водоводима (нпр. *уместо једанпут годишње рачуни за утрошену воду издавани су месечно, у складу са захтевом корисника*).

2.1.1.4.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да утврде начин континуираног изјашњавања корисника услуга о квалитету пружања комуналних услуга и мере у циљу унапређења квалитета услуга планирају узимајући у обзир резултате оцене задовољства корисника квалитетом пружања комуналне услуге јавног снабдевања водом за пиће.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је Одељење за комуналне делатности, имовинско правне и стамбене послове покренуло процедуру измене постојеће Одлуке о припреми и дистрибуцији воде за пиће, одвођењу и пречишћавању употребљених вода и одвођењу атмосферских вода на подручју града Сомбора. Планирана је измена наведене одлуке у циљу регулисања начина континуираног изјашњавања корисника услуга о квалитету пружања комуналних услуга која је предвиђена Законом о комуналним делатностима у прописаној процедури.

Планирано је да се мере спроведу у периоду октобар – новембар 2020. године.

2.1.1.4.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.2. Постављени циљеви и коришћени индикатори за оцену ефеката улагања у унапређење водоснабдевања

2.1.2.1. Планирање и праћење ефеката утрошка средстава из буџета

2.1.2.1.1. Опис несврсисходности

Приликом планирања активности у вези са водоснабдевањем за које се ангажују средства буџета јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије делимично или уопште нису пратиле ефекте улагања кроз адекватне планске и реализоване величине индикатора и унапред постављених циљева, на начин који би најбоље указао на очекивани резултат од утрошка уложених средстава. Извештаји о реализацији буџета не садрже податак о планираном и оствареном напретку у:

- покривености корисника и територије услугама кроз повећање прикључености или
- унапређењу квалитета воде за пиће кроз смањење учешћа контрола које су показале неадекватан квалитет воде у односу на укупан број контрола.

Приликом планирања буџета и одобравања програма пословања предузећа која обављају послове снабдевања становништва водом за пиће јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије дефинисале су и планирале програме и програмске активности које имају за циљ унапређење водоснабдевања, као и планирана средства потребна за реализацију пројеката.

Град Сомбор је улагања у изградњу нове водоводне мреже и радове на изградњи и реконструкцији постројења за прераду воде планирао у оквиру активности локалног економског развоја. За реализацију ових улагања нису коришћени индикатори који се односе на комуналну делатност водоснабдевања.

2.1.2.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да у поступку планирања и припреме програмских буџета и улагања у унапређење водоснабдевања користе предложене циљеве програма и програмских активности у вези са повећањем покривености корисника и територије квалитетним услугама водоснабдевања и да приликом извештавања о утрошку средстава спроводе и оцену напретка ка достизању циљева користећи адекватне индикаторе.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је Одлуком о буџету града Сомбора за 2019. и 2020. годину у оквиру програма 2 – Комуналне делатности – Управљање и снабдевање водом за пиће, утврђен циљ *Адекватан квалитет пружених услуга водоснабдевања* са једним индикатором: *Број кварова по км водоводне мреже*. Планирано је да се Одлуком о првом ребалансу Одлуке о буџету града Сомбора за 2020. годину која се очекује у трећем или четвртном кварталу 2020. године, дода индикатор: *Број реконструисаних и дограђених км водоводне мреже* који указује на побољшање капацитета пружених услуга у области водоснабдевања.

2.1.2.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања и до сада предузете мере. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.2. Успостављени систем контроле и извештавања о исправности воде за пиће

2.2.1. Планирање, финансирање и праћење спровођења обавезних контрола исправности воде за пиће

2.2.1.1. Планирање и праћење реализације обавезних контрола исправности воде за пиће

2.2.1.1.1. Опис несврсисходности

Јединице локалне самоуправе и градска општина - субјекти ревизије нису преузеле обавезу планирања и не прате да ли се обавезне контроле исправности воде за пиће спроводе у прописаном обиму. У периоду од ступања на снагу Закона о јавном здрављу у марту 2016. године до краја 2018. године јединице локалне самоуправе и градска општина – субјекти ревизије нису донеле план јавног здравља за своју територију нити посебне програме који се односе на здравствену исправност воде за пиће.

Савет за здравље, који оснива јединица локалне самоуправе, надлежан је и за праћење спровођења донетих планова јавног здравља кроз посебне програме из области јавног здравља. План јавног здравља предлаже савет за здравље, а усваја га Скупштина јединице локалне самоуправе. Посебни програми из области јавног здравља односе се и на контролу здравствене исправности воде за пиће.

Планом јавног здравља града Сомбора за период 2018–2025. године обухваћен је програм мониторинга воде за пиће у образовно-васпитним установама. Градска управа Сомбор је и у претходном периоду планирала, уговарала и финансирала контролу исправности воде за пиће у образовно-васпитним установама на територији града. Програмом контроле исправности воде за пиће није обухваћена контрола исправности воде за пиће из јавне водоводне мреже на територији града Сомбора.

Савет за здравље града Сомбора је након доношења Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва, у сарадњи са Заводом за јавно здравље Сомбор започео процес израде посебног програма праћења и контроле квалитета и здравствене исправности воде за пиће и процене њеног утицаја на здравље становништва.

2.2.1.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да предузму мере у циљу доношења посебних програма који се односе на контролу здравствене исправности воде за пиће.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је мера исправљања извршена. Као доказ поступања по датој препоруци уз достављени извештај Град Сомбор је доставио програмски задатак Завода за јавно здравље Сомбор под називом *Доступност и исправност воде за пиће* који је донет на основу усвојеног Плана јавног здравља за период 2018-2025 и који има за циљ унапређење доступности здравствено исправне воде за пиће становницима Града Сомбора и насељених места. Специфични циљеви програма су, између осталог: праћење здравствене исправности воде за пиће и процену утицаја на здравље становништва, прикупљање, обрада и анализа података добијених мониторингом воде за пиће на територији Града Сомбора. Међу активностима које су планиране обухваћено је и узорковање и анализа воде за пиће “А”, “Б” и “В” обима и анализа на специфичне материје (Арсен) из централних водовода, бунара и танкова на територији Града Сомбора и насељених места према броју еквивалентних становника, као и израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење доступности и здравствене исправности воде за пиће. Посебни програми донети су за: 1) праћење здравствене исправности воде за пиће у објектима предшколске установе „Вера Гуцуња“ Сомбор која обухвата узорковање и анализу воде за пиће “А” обима и специфичних материја које се очекују (Арсен) у предшколским установама на територији Града Сомбора и насељених места; 2) превентивно здравствену заштиту вулнерабилних група деце у школским установама кроз систематску контролу исхране и санитарно-хигијенских услова која обухвата активности узорковања и анализе здравствене исправности узорака воде за пиће у објектима 22 основне школе на територији града Сомбора.

2.2.1.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.2. Реализација прописаног обима контрола исправности воде за пиће и праћење исправности воде за пиће

2.2.2.1. Редовност контроле исправности воде за пиће из водоводне мреже

2.2.2.1.1. Опис несврсисходности

Реализовани обим контрола исправности воде за пиће мањи је од прописаног, а исправност воде за пиће се не прати у свим јавним водоводима. Због начина планирања и уговарања обавезних контрола исправности воде за пиће јединице локалне самоуправе и градска општина - субјекти ревизије не прате реализацију контрола исправности воде за пиће из јавног водовода према врсти и броју. На овај начин долази до вишегодишњих одступања у врсти и броју извршених контрола у односу на обавезан обим редовних контрола према местима узорковања, као и према броју испитаних узорака који је прописан Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

На територији града Сомбора периодична контрола исправности воде за пиће није редовно вршена у укупно седам водовода док је њихово управљање било у надлежности месних заједница. Преузимањем надлежности за управљање над овим водоводима од стране јавних комуналних предузећа успостављена је редовна контрола у прописаном обиму. Контрола исправности воде за пиће из водоводне мреже у јавним водоводима на територији града Сомбора вршена је редовно, без значајнијих одступања.

Места (локације) на којима ће се вршити узорковање из водоводне мреже нису одређена уговором који су закључени са заводом за јавно здравље већ се одређују

непосредним договором између надлежног завода за јавно здравље и комуналног предузећа које обавља послове водоснабдевања.

2.2.2.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да планом јавног здравља и/или посебним програмима исправности воде за пиће уреди број и врсту обавезних контрола исправности воде за пиће према местима узорковања.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је мера исправљања извршена. Као доказ поступања по датој препоруци уз достављени извештај Град Сомбор је доставио програмски задатак Завода за јавно здравље Сомбор под називом *Доступност и исправност воде за пиће* који је донет на основу усвојеног Плана јавног здравља за период 2018-2025 и који има за циљ унапређење доступности здравствено исправне воде за пиће становницима Града Сомбора и насељених места. Специфични циљеви програма су, између осталог: праћење здравствене исправности воде за пиће и процену утицаја на здравље становништва, прикупљање, обрада и анализа података добијених мониторингом воде за пиће на територији Града Сомбора. Међу активностима које су планиране обухваћено је и узорковање и анализа воде за пиће и одређен је потребан број анализа воде за пиће “А”, “Б” и “В” обима и анализа на специфичне материје (Арсен) из централних водовода, бунара и танкова на територији Града Сомбора и насељених места по водоводима на месечном и годишњем нивоу. Број и врста потребних анализа уређени су и у оквиру посебних програма донети за: 1) праћење здравствене исправности воде за пиће у објектима предшколске установе „Вера Гуцуња“ Сомбор; 2) превентивно здравствену заштиту вулнерабилних група деце у школским установама кроз систематску контролу исхране и санитарно-хигијенских услова у објектима 22 основне школе на територији града Сомбора. Као потврда имплементације уведених мера достављени су месечни планови узорковања исправности воде за пиће, као и збирни месечни извештаји завода за јавно здравље Сомбор о спроведеној исправности воде за пиће на територији града Сомбора.

2.2.2.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.3. Садржај и начин размене података о исправности и квалитету воде за пиће

2.2.3.1. Информисање вршиоца делатности, оснивача и корисника услуга о исправности воде за пиће

2.2.3.1.1. Опис несврсисходности

Садржај и начин размене података о исправности и квалитету воде за пиће између комуналних предузећа која обављају послове снабдевања водом за пиће и јединице локалне самоуправе и градске општине – субјеката ревизије као њихових оснивача није адекватан, зато што:

- 1) једна јединица локалне самоуправе није обавештавана о увођењу забрана, односно ограничења испоруке воде за пиће из јавног водовода,

- 2) и поред тога што се у случају значајних одступања хитно обавештавају комунално предузеће и санитарни инспектор, комуникација између вршиоца делатности и оснивача је неформална и није ближе уређена,
- 3) само једна од пет посматраних јединица локалне самоуправе и градске општине - субјеката ревизије је обавезала јавно комунално предузеће које обавља послове снабдевања водом за пиће да информише кориснике о квалитету, односно утврђеној исправности воде за пиће.

Недовољна уређеност обавеза и одговорности учесника, начин и ток размене информација о исправности и дозвољеној употреби воде ствара ризик од непотпуног или неблаговременог информисања корисника о исправности и квалитету воде за пиће.

Јавним комуналним предузећима која обављају послове снабдевања водом за пиће на територији града Сомбора нису у периоду од 2015. до 2018. године изрицане мере забране испоруке воде за пиће из јавног водовода. Решења санитарног инспектора односила су се на забрану употребе воде за пиће на одређеном мерном месту. Након изречене мере приступано је спровођењу наложених мера, а о изреченој мери и отклањању неисправности нису посебно обавештаване надлежне службе града. У периоду када су јавним водоводима управљале месне заједнице, град је извештаван у склопу годишњег извештаја о раду, а уколико није било значајнијих активности подаци о водоснабдевању нису ни били део годишњег извештаја.

2.2.3.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да прецизније уреде начин комуникације са пружаоцима комуналне услуге и обезбеде благовремено и потпуно обавештавање корисника услуга у вези са прекидима и поремећајима у снабдевању због утврђене неисправности воде за пиће.

Препоруци је дат приоритет 1 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до 90 дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је мера исправљања извршена. Уз извештај је достављен Закључак Градског већа града Сомбора о усвајању предлога Правилника о увођењу процедура о обавештавању јавности о утврђеном квалитету воде за пиће и комуникацији са пружаоцима услуга. Усвојеним Правилником је утврђен начин комуникације са пружаоцима услуга и уређено да је ЈКП надлежно за комуналну делатност снабдевања водом за пиће дужно да одмах по пријему Решења о забрани коришћења воде за пиће исто достави Градској управи града Сомбора – службенику који обавља послове друштвене бриге за јавно здравље, као и да исто у најкраћем року објави на интернет страници јавног предузећа. Правилником је уређена и обавеза Градске управе да у најкраћем могућем року од примања решења о забрани употребе воде за пиће, путем медија и на интернет страници Града Сомбора (у делу јавно здравље) постави обавештење о здравственој неисправности воде за пиће. Иста обавеза постоји и приликом укидања забране употребе воде за пиће. Такође, одређене су надлежности и обавезе запослених у Градској управи у вези са вођењем евиденција о обављеним контролама воде за пиће на месечном и годишњем нивоу и утврђеним неисправностима, уведеним забранама и ограничењима у употреби воде за пиће.

2.2.3.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.3. Заштита становништва од употребе неисправне воде из јавног водовода

2.3.1. Дужина трајања забране употребе воде из јавног водовода за пиће

2.3.1.1. Опис несврсисходности

Дужина трајања забране и недовољна информисаност грађана о здравственој исправности воде неповољно утичу на коришћење воде за пиће из алтернативних извора снабдевања и повећавају ризик од употребе воде из јавног водовода која није безбедна за пиће и припрему хране.

Обезбеђивање услова за обављање комуналних делатности обухвата предузимање мера за континуирано вршење комуналних делатности у циљу обезбеђења животних потреба физичких и правних лица. У случају настанка дужег прекида у снабдевању водом за пиће постоји потреба да се становништву обезбеди вода за пиће из алтернативних извора.

На примеру посматраних јединица локалне самоуправе утврђено је да дужина трајања забране утиче да настали трошкови и умањени приходи могу бити значајни и тиме умањују износ расположивих средства за улагање у развој водоснабдевања. Доступност алтернативних извора снабдевања водом утиче да њихово коришћење не буде значајно због дужине трајања забране.

На територији града Сомбора у осам насељених места забране испоруке воде за пиће из јавног водовода су на снази од 2013. године, из којих се снабдева 5.753 домаћинства, односно 18% становника.

У циљу обезбеђивања воде за пиће у овим местима постављен је по један танк са исправном водом за пиће путем којих се месечно испоручи око 120 m³ воде за пиће. У периоду од 2015. до 2018. године, у насељима у којима је била на снази забрана испоруке воде за пиће, било је утрошено у просеку 0,25 литара воде за пиће по становнику на дан. Укупни трошкови и процењени пропуштени износ прихода због неисправности воде за пиће за период од 2015. до 2018. године износе 91.672.000 динара, што је 26% од укупног износа средстава уложених у развој водоснабдевања у истом периоду.

2.3.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Града Сомбора препоручено је да у случају настанка забране или ограничења у употреби воде за пиће из јавног водовода снабдевање исправном водом за пиће обезбеде на основу анализе потреба и могућности, узимајући у обзир и доступност алтернативних извора снабдевања.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају Град Сомбор известио је Институцију да је решавање проблема снабдевање исправном водом за пиће у насељима Колут и Бачки Моноштор у току. У међувремену, обзиром на постојање забране (ограничење) у употреби воде за пиће из јавног водовода потребне количине исправне воде за пиће обезбеђују ангажовањем цистерни са водом за пиће. У наредном периоду очекује се трајно решавање проблема исправности воде за пиће у овим насељима изградњом фабрике воде

у Бачком Моноштору за коју је завршен пројекат за изградњу и поступак набавке је у току и повезивањем водоводне мреже у насељу Колут на фабрику воде у Бездану која обезбеђује здравствено исправну воду за пиће.

Град Сомбор доставио је и кратку анализу потреба за водом из алтернативних извора водоснабдевања у насељеним местима на територији града Сомбора у којима постоји забрана коришћења воде за пиће због повећане концентрације арсена, коју је израдио Завод за јавно здравље Сомбор. Према резултатима анализе у овим местима здравствено исправна вода за пиће доступна је из цистерне за јавно водоснабдевање која се поставља у насељеном месту, а чији квалитет контролише Завод за јавно здравље Сомбор. У анализи је наведено и да се деца из основних школа у овим насељеним местима снабдевају флашираном водом за пиће у количини од 0,75 до 1л на дан, као и да је Школска управа Сомбор школама дала препоруку да набаве воду из бидона (*боце, односно танкови за воду веће запремине*) коју неке од школа набављају а неке не.

2.3.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај Број: 400-42/2019-II од 5. јуна 2020. године и допуна извештаја Број: 400-42/2019-II од 16. јуна 2020. године, који је, на основу захтева из Извештаја о ревизији сврсисходности „Доступност и исправност воде за пиће“, поднео Град Сомбор. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице Града Сомбора, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео Град Сомбор задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
1. јул 2020. године

Достављено:
- Граду Сомбору и
- Архиви.